

Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027

Opkalkt 21.02.2024 § 23
58/02.05.01.01/2024

Valmistelija

sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta p. 044 4970 400

Opetus- ja kulttuuriministeriö on julistanut haettavaksi valtion erityisavustusta koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027.

Valtionavustuksen hakuaika on alkanut 18.1.2024 ja se päättyy 29.2.2024 klo 16.15. Päätökset pyritään tekemään keväällä 2024.

Myönnettävä erityisavustus on yhteensä enintään 145 683 000 euroa, jota maksetaan vuosittain 48,561 miljoonaa. Avustus myönnetään vuosittain kolmessa saman suuruudessa erässä vuosina 2024, 2025 ja 2026. Avustukset maksetaan vuosina 2025 ja 2026 sillä ehdolla, että eduskunta myöntää tarkoitukseen määrärahat. Hakija hakee avustusta yhdellä hakemuksella, joka kattaa koko avustuskauden 2024–2027.

Valtion erityisavustusta myönnetään enintään 80 % kokonaismenoista, joten omarahoitusosuus on vähintään 20 %.

Hakemuksessa tulee olla varhaiskasvatuksen ja/tai opetuksen järjestäjän suunnitelma avustuksen aiotusta käytöstä.

Valtion erityisavustusta voidaan käyttää seuraaviin toimiin:

Varhaiskasvatus

- lisähenkilöstön palkkaamiseen lapsiryhmiin suhdelukujen pienentämiseksi; palkattava henkilö voi olla varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi tai lastenhoitaja
- varhaiskasvatuksen erityisopettajan palkkaamiseen
- avustajien palkkaamiseen lapsiryhmiin, joissa on tukea tarvitsevia lapsia

Esi- ja perusopetus

- opettajien palkkaamiseen samanaikaisopettajiksi
- ryhmien jakamiseen tai jakotunteihin
- avustajien palkkaamiseen

Erityisavustusta voidaan myöntää käytettäväksi ainoastaan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen kasvatus- ja opetushenkilöstön palkkakuluihin. Palkattavien henkilöiden tulee työskennellä pääosin lapsi- ja/tai opetusryhmissä.

Laskentaperusteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö käyttää avustuksen laskemiseen Tilastokeskuksen tuottamia kriteereitä viimeisimpien kahden vuoden ajalta ja perusopetuksen koulukohtaisia oppilasmääriä. Avustuksen laskenta koko hankekaudelle toteutetaan vuonna 2024.

Valtion erityisavustuksen määräytymiseen varhaiskasvatuksen järjestäjälle vaikuttavat seuraavat kriteerit:

- 30–54-vuotiaiden vain perusasteen suorittaneiden osuus ikäluokasta
- työttömyysaste
- vieraskielisen väestön osuus
- maksuttoman varhaiskasvatuksen piirissä perheen tulojen perusteella olevat lapset

Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen järjestäjälle myönnetään laskennallisesti seuraavien koulun toimintaympäristöä kuvaavien kriteerien mukaisesti:

- 30–54-vuotiaiden vain perusasteen suorittaneiden osuus ikäluokasta
- työttömyysaste
- vieraskielisen väestön osuus
-

Varhaiskasvatukseen avustukseen vaikuttavat kriteerit

<https://okm.fi/documents/1410845/198878538/Indikaattorit+kunnittain.pdf/d6b7c91b-f481-524b-22be-abbac1486b69/Indikaattorit+kunnittain.pdf?t=1705318940517>

Esi- ja perusopetuksen avustukseen vaikuttavat kriteerit

<https://okm.fi/documents/1410845/198878538/Indikaattorit+postinumeroalueittain.pdf/80f6e20c-0422-6860-4da2-27c6340b904b/Indikaattorit+postinumeroalueittain.pdf?t=1705318928466>

Sähköisellä hakulomakkeella ilmoitetaan niiden koulujen nimet, joille avustusta haetaan. Koulun nimen viereen laitetaan postinumero/postinumerot, joiden alueilta oppilaat pääsääntöisesti kyseiseen kouluun tulevat (korkeintaan viisi postinumeroa, ei postitoimipaikkoja).

Avustus selvitetään yhdellä selvityksellä, joka kattaa varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen toiminnan, hankekauden päätteeksi. OKM tulee tekemään avustuksen käytöstä erillisen välitarkastelun vuoden 2025 loppuun mennessä. Välitarkastelussa varmistetaan, että avustuksen saajat käyttävät avustusta hyväksytyihin käyttötarkoituksiin. Avustuksen saajia tiedotetaan välitarkastelun tekemisestä erikseen.

Valtion erityisavustusta ei voi käyttää:

- toimintaan tai kohteeseen, johon on samalle ajankohdalle myönnetty jo valtion erityisavustusta. Valtion erityisavustuksella voidaan kuitenkin jatkaa aiemmin aloitettua, erityisavustuksella toteutettua vastaavaa toimintaa, joka täyttää yllämainitut kriteerit
- samanaikaisesti käytettäväksi vastaavan, aikaisemmille vuosille myönnetyn avustuksen, kanssa
- toimintaan, jolla varhaiskasvatuksen ja/tai opetuksen järjestäjä korvaa jo olemassa olevaa toimintaa, esimerkiksi kohdistaisi leikkauksia tai lomautuksia tarveperustaista avustusta käyttävän ryhmän toimintaan ja korvaisi ne avustetulla toiminnalla käyttäisi avustusta olemassa olevan kasvatus- tai opetushenkilöstön peruspalkkakustannuksiin (lisätunnit hyväksytään)
- toimintaan, joka suuntautuu pääosin lapsi- tai opetusryhmätyön ulkopuolelle
- kunnan varhaiskasvatuksen perustoiminnan järjestämiseen kuten sijaisten ja varahenkilöiden palkkaukseen
- henkilöstön koulutuskustannuksiin, toiminnan suunnittelun kustannuksiin tai edellä mainittuihin toimiin liittyviin sijaiskuluihin
- avoimen varhaiskasvatuksen kuluihin

- toimintaan, joka suuntautuu yksinomaan koulutyön tai koulupäivän aikana toteutettavan oppilaiden tukemisen ulkopuolelle (kuten perhetyö, harrastukset)
- opetukseen, jolle ei ole opetussuunnitelmassa määriteltyjä tavoitteita tai sisältöjä
- erityiskoulujen toimintaan tai kokoaikaisten ja pysyvien erityisluokkien tai -ryhmien muodostamiseen
- aamupäivä-/iltapäivätoimintaan, tutkintokoulukseen valmentavaan (TUVA) koulutukseen tai aikuisten perusopetukseen
- sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnan/opiskeluhuollon henkilökunnan palkkakustannuksiin kuten perhetyöntekijät tai -ohjaajat, kuraattorit, psykologit, terveydenhoitajat, psykiatriset sairaanhoitajat, neuropsykiatriset ohjaajat ja valmentajat, ym.
- laite- tai materiaalihankintoihin, tilakustannuksiin, koulukuljetuksiin, matkakuluihin, elintarvikeluihin, markkinointi- ja edustuskuluihin, ulkopuolisiin palveluihin tai hallintokuluihin

Nämä rajoitukset koskevat myönnettyä erityisavustusta sekä hakijan omavastuusuutta.

Hyväksyttäväksi kustannuksiksi luetaan palkoista tai palkkioista kutakin palkansaajaa kohden enintään määrä, joka vastaa 80 000 euron vuosipalkkaa lakisääteisine sivukuluineen. Palkka voidaan maksaa rahapalkkana tai luontoisetuina.

Valtionavustushakemuksen tekemiseksi varhaiskasvatukselta ja kouluilta on pyydetty koulukohtaiset esitykset haettavaksi avustukseksi.

Varhaiskasvatus

- 3 resurssilastenhoitajaa 79 500 €
- yhteensä kustannukset 79 500 €, josta kunnan omarahoitusosuus 15 900 € ja haettava valtionavustus 63 600 €

Huovilan koulu

- laaja-alainen erityisopettaja 24h/vko 41 520 €
  - koulunkäynninohjaaja 30h/vko 21 120 €
  - jakotunnit 4h/vko 4 367 €
- yhteensä kustannukset 67 007 €, josta omarahoitusosuus 20% 13 401 € ja haettava valtionavustus 53 606 €

Hyrkin koulu

- laaja-alainen erityisopettaja 24h/vko 41 520 €
  - resurssiopettaja 24h/vko 36 560 €
  - koulunkäynninohjaaja 30h/vko 21 120 €
- yhteensä kustannukset 99 200 €, josta omarahoitusosuus 20% 19 840 € ja haettava valtionavustus 79 360 €

Kirkonkylän koulu

- resurssiluokanopettaja 24h/vko 36 560 €
  - laaja-alainen erityisopettaja 24h/vko 41 520 €
  - resurssiopettaja 25h/vko/ 38 080 €
  - 2 koulunkäynninohjaajaa 27h/vko 38 016 €
  - jakotunnit 24h/vko 26 200 €
- yhteensä kustannukset 180 376 €, josta omarahoitusosuus 20% 36 075 € ja haettava valtionavustus 144 301 €

Korivaaran koulu

- laaja-alainen erityisopettaja 24h/vko 41 520 €
- samanaikaisopettaja 21h/vko 31 990 €

- koulunkäynninohjaaja 30h/vko 21 120 €
yhteensä kustannukset 94 630 €, josta omarahoitusosuus 20% 18 926 € ja
haettava valtionavustus 75 704 €

Laitasaaren koulu

- laaja-alainen erityisopettaja 24h/vko 41 520 €
- jakotunnit 4h/vko 4 370 €
yhteensä kustannukset 45 890 €, josta omarahoitusosuus 20% 9 178 € ja
haettava valtionavustus 36 712 €

Yläkoulu

- jakotunnit 30h/vko 49 125 €
- laaja-alainen erityisopettaja 26h/vko 44 980 €
- 2 koulunkäynninohjaaja 32h/vko 45 056 €
yhteensä kustannukset 139 161 €, josta omarahoitusosuus 20% 27 832 €
ja haettava valtionavustus 111 329 €

Yhteensä Muhoksen kunnan hakema avustussumma on 564 612 €, jolloin
kunnan omarahoitusosuudeksi muodostuu 141 152 € ja arvio
kokonaiskustannuksista on 705 764 €.

Esittelijä

sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta

Päätösesitys

Opetus- ja kasvatustalautakunta päättää hakea opetus- ja
kulttuuriministeriöltä valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen, esi- ja
perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin
toimenpiteisiin vuosille 2024-2027.
Haettava avustussumma yhdeltä vuodelta on 564 612 € ja kolmelta
vuodelta yhteensä 1 693 836 €. Kunnan omarahoitusosuudeksi muodostuu
vuodessa 141 152 € ja kolmessa vuodessa 423 456 €. Haku tehdään
esittelytekstin mukaisessa laajuudessa.

Päätös

Opetus- ja kasvatustalautakunta hyväksyi yksimielisesti toimialajohtajan
esityksen.